

ΙΛΙΣΣΟΣ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΛΕ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Εν ΑΘΗΝΑΙΣ 15 Μαΐου 1868.

ΕΤΟΣ Α'. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Α'.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Ἦτο δεκάτη ὥρα τῆς νυκτός· ἐκαθήμην ἐρεισμένην τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρὸς ἔχων ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ μου, χασμώμενος καὶ δυσανασχετῶν ἕνεκα τῆς ἀργίας, εἰς ἣν πρὸ τσοῦτου καιροῦ ἔμενον . . . διελογιζόμην . . . πρὸ τεσσάρων μηνῶν περίπου ἤμην σπουδαστής, εἶχον τὰς μελέτας μου, τὰς ἀσχολίας, τὰς λύπας μου, τὰς στενοχωρίας καὶ τοὺς φόβους μου· ἤδη πάντα ταῦτα παρήλθον, διενεούμην, καὶ ἦλθεν ἡ τόσον ἐπιθυμητὴ δι' ἐμὲ ἐποχὴ, ἐποχὴ ζωῆς καὶ ἐνεργείας, καθ' ἣν ἔμελλον νὰ δρέψω τοὺς καρποὺς τῶν πόνων μου τῶν ἀτρύτων, εἰς οὓς ὑπεβλήθην ἀπὸ τῆς νηπιακῆς μου αὐτῆς ἡλικίας! καὶ ὅμως ἤδη . . . εἶμαι ἀργός· οὐδεὶς τῶν μετὰ τσοῦτης εὐχαριστήσεως ὑπ' ἐμοῦ ὑποδεχθησόμενων πελατῶν ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς οἰκίας μου, ἐνῶ εἶμαι, ὥς τὸ εἶπω, δικηγόρος παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις μὲ ἐτήσιον εἰσόδημα δραχμῶν 4800 ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης προσδιορισθέν· δύναμιν ὅμως νὰ ὀρκισθῶ ἐπὶ τῶν ἀμυγδαλοσχήμεν μελαγῶν ὀφθαλμῶν τῆς ὑπὸ τῆς φαντασίας μου πλαττομένης ἐρωμένης, ὅτι μέχρι τοῦδε οὔτε 48 λεπτὰ ἔλαβον, καὶ ἐν τούτοις εἶμαι δικηγόρος, λέγω φοιτῶ τακτι-

κῶς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ὑπὸ μάλης ἔχων χαρτὰ ἀχρηστὰ δίκην δικογραφίων, καὶ ὅμως στενοχωροῦμαι . . . διὰ νὰ διασκεδάσω δὲ τὴν πληξίν μου, εἶπον τότε . . . ἃς ρεμβάσω . . . Ἐρέμβάζον ἔθεν παρτήρων τὴν ἀνωθεν τῆς τράπεζης μου ἀνηρτημένην εἰκόνα τοῦ νομοδιδασκάλου Σαβίνῃ . . . Ἀληθῶς ἄξιος τῆς ἐποχῆς ἀνεφάνη οὗτος, εἶπον καθ' ἑαυτὸν . . . ἀλλὰ, τὸν ρεμβασμὸν μου τοῦτον διέκοψεν ἑλαφρὸς κτύπος ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ δωματίου μου.

— Εἰσελθε, εἶπον. Ἐστράφην καὶ ἀνεγνώρισα τὸν συνάδελφον Γ. μετὰ τοῦ φίλου Ι.

Μετὰ τὰς συνήθεις προσρήσεις, μ' ἠρώτησαν εἰς τί ἐργάζομαι· ἀπήντισα δ' αὐτοῖς ὅτι ἐρέμβάζον, διότι ἡ ἀργία, εἰς ἣν πρὸ πολλοῦ διετέλουν, μ' ἠνώχλει· ἠπόρησαν καὶ ἐδυσπίστησαν πρὸς τὸν λόγον μου οἱ φίλοι οὗτοι, διότι ἐγνώριζον ὅτι οὐδέποτε σχεδὸν ρεμβάζω.

— Φίλοι μου, τοῖς εἶπον, μὴ ἀπορήτε· αἱ ἐποχαὶ μεταβάλλουσι τοὺς ἀνθρώπους, δι' ἐμὲ ἡ ζωὴ ἠλλαξεν, ἐννοεῖται ἐπομένως ὅτι τὴν αὐτὴν μετὰβολὴν ἔπαθον αἱ τε ἔξεις μου καὶ οἱ διαλογισμοί μου. Εἶμαι ἀργός, πῶς νὰ διασκεδάσω τὴν ἀργίαν μου, τοῦτο θεωρῶ ὡς τὸ δυσκολώτερον πρόβλημα τῆς ἡμέρας δι' ἐμέ.

— Δὲν ἔχεις ἐργασίαν, δηλ. διασκέδῃς; διότι τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἐργασία.

ἀπήντησεν ὁ φίλος μου Ι. μὲ τὸ σύνθημα αὐτῷ σκεπτικὸν ὕψος· καὶ δὲν γίνεσαι συγγραφεὺς ἵνα ὠφελήσῃς καὶ σὺ τὴν διψῶσαν κοινωνίαν μας; ἡ συγγραφή θέλει σοὶ παρέξει ἀρκετὴν τὴν ἐργασίαν, ὥστε νὰ ἐξέλθῃς τῆς ἀνίας, εἰς ἣν ὡς ἐκ τῆς ἀργίας σου διατελεῖς· ἀλλ' ἵνα εἰς τὸ ζυγγραφεῖν ἀναγκασθῇς πρέπει ν' ἀναλάβῃς τὴν ἐκδοσιν περιοδικοῦ τινος συγγράμματος.

Ἡ ἰδέα αὕτη εἰς οὐκ ὀλίγας σκέψεις μ' ἐνέβαλε· διότι, ὡς φανῶ ἤδη καὶ ὀλίγον ἐγωϊστῆς, πάντοτε μὲ ἤρεσκεν ἡ περὶ τὰ φιλολογικὰ ἔργα ἀσκήσις καὶ εἰς ταύτην κατεγινόμην ἀπὸ τῶν παιδικῶν μου αὐτῶν χρόνων· ἐνῶ δ' ἡτοιμαζόμην ν' ἀπαντήσω εἰς τὸν φίλον μου Ι. μ' ἐπρόλαβεν ὁ συνάδελφος Γ. λέγων μοι.

— Ἀληθῶς ἄπορον, πῶς σὺ, ὁ τόσον πλούσιον καὶ ἄπειρον μέλλον πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῶν σπουδῶν σου οἰκοδομῶν, δυσφορεῖς ἤδη ἄνευ ἐργασίας εὐρισκόμενος· μ' ὅλα ταῦτα δὲν πρέπει ν' ἀπορῶ, καθόσον ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες, τῆς ἐποχῆς μας τοῦλάχιστον, ἦτις οὐδένα ἀνέδειξε τοιοῦτον, (διότι καὶ σὺ μέγας θὰ γίνῃς κατὰ τὴν πρόρρησιν τῆς Ἀθιγγανίδος σου, ἦτις ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῆς χειρὸς σου τὸ μέγα μέλλον σου ἀνίχνευσε) τὰρ ἄλλων τὴν προτροπὴν εἰς τὰ μεγάλα αὐτῶν ἔργα ἔλαβον· ἀλλὰ θαυμασμοῦ ἄξιός ἀληθῶς εἶναι ὁ κοινὸς φίλος Ι. ὁ προτείνων σοὶ τὴν ἐκδοσιν περιοδικοῦ, ὥσπερ εὐρίσκετο εἰς ἄγνοίαν περὶ τῆς ἐπιτυχίας πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι περιοδικῶν, ὥσπερ μὴ ἐγνώριζεν ὅτι πάντα ταῦτα ζῶσιν ἐπὶ τινα χρόνον καὶ κατόπιν ἀποθνήσκουσιν, ὥς τὰ βραχύβια ἐκεῖνα ἄνθη τὰ μόλις γεννώμενα καὶ μαραινόμενα ἀμέσως, ὥσπερ ἡγνῶει τὴν πληθὺν τῶν ὑπαρχόντων ἤδη περιοδικῶν φύλλων καὶ τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν.

— Ταῦτα πάντα εἰσὶν ἀληθῆ, φίλε Γ, ἀπεκρίθην· οὐδεμίαν ἀξίαν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς ἐν τῷ δημοσιογραφικῷ κόσμῳ, ἀλλ' οὐχ ἥττον νομίζω ὅτι δυνάμεθα νὰ παράσχωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ καλάμου μας ὡς ἄθυρμα εἰς τοὺς τοσαῦτα διὰ ποικίλων γνώσεων πεπλουτισμένα συγ-

γράμματα ἀναγινώσκοντας τὰς ἀσθενεῖς ἡμῶν ιδέας, ὡς μεταδίδοντες ἔχομεν τοῦλάχιστον τὴν συνείδησιν ἀναπαυμένην, ὅτι συντελοῦμεν τὸ ἐφ' ἡμῶν εἰς τὴν διάδοσιν τῶν φώτων, ὅπως λέγουσιν οἱ καλοὶ ἡμῶν ἐφημεριδογράφοι. Τελούντες τοῦτο δὲν ἔχομεν σκοπὸν νὰ ὠφεληθῶμεν ὕλκως, ἀλλὰ μάλιστα ἀνάγκη παρίσταται νὰ καταβάλλωμεν ἐξ ἰδίων διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως· ἐὰν ὁμως καὶ προσγένηται κέρδος, τοῦτο ἀληθῶς καὶ εὐσυνειδήτως σοὶ λέγω, σκέπτομαι νὰ διαθέσω ὑπὲρ τοῦ πλουτισμοῦ διὰ προμηθείας νέας ὕλης, διὰ νεοφανῶν καὶ καταλλήλων συγγραμμάτων καὶ κοσμήσεως δι' εἰκονογραφιῶν τοῦ περιοδικοῦ μας. Οὕτω, μοὶ φαίνεται, εὐσυνειδήτως τὸ ἔργον τοῦτο ἐκπληροῦντες καὶ μὴ ἀποθλέποντες εἰς οὐδὲν κέρδος οὐδαμῶς, ἐσόμεθα κρείττονες κατὰ τοῦτο τοῦλάχιστον τῶν ἄλλων συντακτῶν τοιοῦτων περιοδικῶν.

Ἄν καὶ ἡ πειθὼ δὲν ἐπικάθηται τῶν χειλέων μου, οὐκ οἶδα πῶς οἱ φίλοι βαρυνόμενοι δὲν ἀπήντησαν εἰς τοὺς τόσον ὀλίγον ἐκείνους καταπειστικούς λόγους μου, ἐφάνησαν μάλιστα ὅτι τὴν γνώμην μου ἠσπάσθησαν, ἴσως ἵνα μὴ ἀποκαλέσω τούτους φειδωλοὺς, διότι τοῖς ἐπρότεινα νὰ μὴ παράσχωσι τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενην χρηματικὴν συνδρομὴν τῶν· ἀλλ' ὡς εἶπω καθαρώτερον, ὁ μὲν Ι. ἐφάνη ἐντελῶς καταπεπεισμένος, ὁ δὲ Γ. οὐχί, διότι ἀμέσως μ' ἠρώτησε,

— Καὶ ποία ἔσεται ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ συγγράμματι καταχωρουμένη ὕλη; Ἐννοεῖται, προσέθηκεν, ὅτι δὲν θέλεις θέσει κατὰ πρῶτον ἐπ' αὐτοῦ τὸ στερεότυπον ἐκεῖνο—Φιλολογία, Καλλιτεχνία, Ποικίλα—οὐδὲ θέλεις κοσμήσει τὸ ἐξώφυλλον τοῦ περιοδικοῦ σου δι' ὀνομάτων Γάλλων συγγραφέων· ἂν ἀληθῶς σκέπτησαι νὰ κάμῃς τὸ τοιοῦτον, πρέπει ν' ἀποφύγῃς τὴν στερεοτυπίαν, καὶ ἐπικαλεσθῇς τὴν θεὰν τὴν πρωτοτυπίας ἐμπνέουσαν.

— Ἐν πρώτοις, μοὶ φαίνεται, φίλε μου, ἀπήντησα αὐτῷ, ἀρμόζουσα ὀνομασία δι' αὐτὸ ἔσεται, — ΙΑΙΣΣΟΣ. — (ἵνα γίνω, ὅπως εἶπες, πρωτοτυπώτερος καὶ πῶς τῶν ἄλλων κατὰ τοῦτο), ἐπειδὴ σὰς εἶπον

ἔτι ὡς ἄθυρμα τοῖς ἀναγινώσκουσι τὰς
ιδέας ἡμῶν θὰ προσφέρωμεν, ἂν καὶ πολὺ
πιθανὸν νὰ χρησιμεύσωσιν ἀντὶ ἐμετικοῦ,
καὶ οὕτω παραγάγῃσι τὸ ἀντίθετον ὅλως
ἀποτέλεσμα ἐκείνου, ὅπερ προτιθέμεθα.
Ἐπειτα καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν Ἰλισσὸν οἱ
προπάτορες ἡμῶν ἐψυχαγωγοῦντο, ὥπως
κολακεύομαι νὰ πιστεύω θέλει συμβαίνει
καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ περιοδικοῦ μας
τούτου. Ἄν καὶ τοῦτο φαίνεται οὐκ
ὀλίγον ἐγωϊστικόν, μόλα ταῦτα νομίζω
ὅτι, ἔχοντες τοῦτο ὡς ἐπιγραφὴν, θέλομεν
ἀνγκασθῇ οὕτω, φιλοτιμούμενοι, νὰ ἐρ-
γαζώμεθα μετὰ περισσοτέρου ζήλου, ὥπως
μὴ ψεύσωμεν τὰς ἐλπίδας τοῦ κοινοῦ ἢ
καταχωρουμένη ἐν αὐτῷ ὕλῃ ἔσεται ποι-
κίλη· τοῦτέστιν—Ἱστορικὰ, Φιλολογικὰ
ἐν γένει, Ἀρχαιολογικὰ ἤτοι περιγραφὰς
ἀρχαίων μνημείων ἔσθ' ὅτε καὶ νεωτέρων
κτιρίων ἢ πόλεων, διηγήματα πρωτό-
τυπα ἰδίως, σπανιώτατα δὲ μεταφράσεις
τοιούτων ἐκλεκτῶν, Ἀστεῖα, Ποιήματα,
(ἂν καὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι ποιητής, ἐλπίζω
ὅμως ὅτι ἡ ποιητικὴ ὕμῶν φαντασία, εἴ-
πον τῷ φίλῳ Γ. καὶ Ι. κατὰ τὴν περίστα-
σιν ταύτην, δὲν θέλει μείνει ἀργή), Ἀνέκ-
δοτα, Αἰνίγματα, Βιογραφίαι καὶ ἐν γένει
πάσης ὕλης διατριβὰς νομίζω ὅτι δυνά-
μεθα νὰ περιλάβωμεν ἐν αὐτῷ, ἵνα τοῦτο
κατὰ τὴν ἐπιτήδειον διὰ τε τὸ σπουδαστή-
ριον τοῦ ἐπιστήμονος καθὼς καὶ τὸ δω-
μάτιον τοῦ σπουδαστοῦ καὶ παντὸς φιλα-
ναγνώστου. Λυποῦμαι μάλιστα, δύνάμην
νὰ σ' εἶπω, διότι δὲν θὰ δύνάμην νὰ κα-
ταχωρῶ ἐν αὐτῷ, ἐνῷ ἔχω ἅπασαν τὴν
πρὸς τοῦτο θέλησιν, καὶ τὰ ἐνδύματα τοῦ
τελευταίου συρμοῦ τῶν Παρισίων, ἵνα
οὕτω εὐχαριστῶμεν περισσύτερον τὰς ὁ-
ραίας ἀναγνωστρίας ἡμῶν· ἀλλὰ τὴν ἑλ-
λειψὶν ταύτην, χάριν τῶν ἀναγνωστριῶν
ἡμῶν, θέλομεν προσπαθῆσαι ν' ἀναπληρώ-
σωμεν, παραθέτοντες αὐταῖς ἕτερα βρώ-
ματα ἐπάξια τοῦ λεπτοῦ αὐτῶν στομά-
χου. Μοὶ φαίνεται, πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ
νομικὰ τινὰ ζητήματα δυνάμεθα νὰ ἐγ-
γίζωμεν, ἵνα μὴ στερῇται ἀθύρματος ἐκ
τούτου καὶ ὁ συνάδελφος ἡμῶν νομικός.
— Ἀληθῶς τότε, εἶπεν ὁ Γ. καταπει-
σθεῖς τέλος, τοῦτο δύνανται νὰ παράσχῃ

εἰς ἅπαντας ἀρκετὴν τέρψιν καὶ ψυχαγω-
γίαν, ἀλλὰ τὴν ὕλην ταύτην πᾶσαν σὺ
μόνος θέλεις συναγάγει;

— Ἦθελον εἶσθαι πολὺ ἐγωϊστής, ἂν
ἐδυνάμην νὰ εἶπω ὅτι πάντα ταῦτα ἐγὼ
μόνος δύνάμην νὰ κατορθώσω. Τὴν ιδέαν
τῆς ἐκδόσεως περιοδικοῦ παρ' ἡμῶν λε-
χθεῖσαν υἱοθέτησα, ἀλλὰ σεῖς, οἱ ταύτην μοι
παρασχόντες, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔσσεσθε ἐκ
τῶν πρωτίστων συνεργατῶν μου· ἐκτὸς
τούτου θέλω προσφύγει εἰς πολλοὺς τῶν
ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ λογίων, οἵτινες ἄλ-
λοτε μ' ἐπρότειναν τοιοῦτόν τι καὶ δὲν ἐ-
δέχθην· εὐελπίζομαι ὅμως ἤδη, ὅτε θὰ
φανῶ ἐγὼ τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς τοῦτα
ἔχων, ὅτι θέλουσι μὲ συνδράμει τὸ κατὰ
δύναμιν. Ἐπειδὴ δὲ εἶπον ὅτι οὐ μόνον ἂ
παιτητικοὶ δὲν θὰ ἔμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον
θέλομεν προσφέρει καὶ τὸν ὅβολόν μας αὐ-
τὸν πρὸς τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ σκοπός μας
εἶναι νὰ καταστήσωμεν τὸ περιοδικὸν τοῦτο
προσιτὸν καὶ τοῖς πένησιν ἰδίως, διὰ τοῦτο
καὶ τὴν τιμὴν αὐτοῦ προσδιορίσωμεν εἰς
δρ. 8 διὰ τὸ Ἑσωτερικὸν καὶ 12—15 διὰ
τὸ Ἐξωτερικὸν τὴν ἐτησίαν μετὰ τοῦ πα-
ραρτήματος, καίπερ ἐκάστου φυλλαδίου
κατὰ μῆνα ἐκδιδομένου, ἐκ τριῶν πολ-
λάκις δὲ καὶ τεσσάρων τυπογραφικῶν φύλ-
λων συγκειμένου.

— Πάντα ταῦτα κάλλιστα εἰσὶν, ἐπα-
νέλκω δὲ ὁ Γ. ὅθεν λαβὲ τὸν κάλαμον καὶ
σύνταξον τὴν δι' αὐτὸ Ἀγγελίαν σου.

— Ἀλλὰ, τῷ ἀπήντησα, οὕτω συμ-
βουλευόν μοι, ἐπανέρχεται εἰς στερεότυ-
πὸν τι καὶ πρὸ πολλοῦ τετριμμένον, ἐνῷ
ὡς ἀρχὴν σου πρὸ ὀλίγου τὴν πρωτοτυ-
πίαν ἔθεσας· ὅθεν δὲν σὲ ἀκούω κατὰ τοῦ-
το, φίλε, ἀντὶ πάσης ἀγγελίης ἃς χρησι-
μεύσῃ ὁ νυκτερινὸς οὗτος διάλογος ἡμῶν,
ἐν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σου θέλω ἐκθέσει
ὅσον δύνάμην φυσικῶς καὶ ἀπλῶς.

Ἀπῆλθον οἱ φίλοι μου τέλος καὶ ἐν
τούτοις ἐξηκολούθουν σκεπτόμενος, ὅχι
πῶς νὰ γίνω βουλευτής, διότι ἐκτὸς τοῦ
ὅτι παρῆλθον αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαί, οὔ-
τε ὑπουργικὸς ὑποψήφιος εἶμαι, οὔτε τὰ
προσόντα τοῦ βουλευτοῦ ἔχω, ὅχι πῶς νὰ
γίνω πρωθυπουργός, μολονότι δύνάμην νὰ
ὁμολογήσω ὅτι δὲν ἔχω τὴν αὐταπάρνησιν

τῶν πολιτικῶν μας, ἵνα διατρανώσω τὴν ἀδυναμίαν μου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε μὲ προσενεχθῇ τὸ χαρτοφυλάκιον, ἀλλὰ πῶς νὰ δυνηθῶ νὰ συναγάγω πλείους συνδρομητάς, ἵνα καταστῶ ὠφέλιμος τῇ κοινωνίᾳ καὶ πράσχω ἐνδυναμούμενος παρ' αὐτῆς τὸ κατάλληλον πρὸς πέψιν βρῶμα, καθόσον πρὸ πολλοῦ αὕτη ἤδη ἀνάπτυχθεῖσα κατήντησεν ἀπὸ τῆς δυσπεψίας εἰς ἀτροφίαν, καὶ πολὺ οὐδοῦμαι μήπως δὲν φθάσωμεν ἐγκαίρως ἰατροὶ αὐτῆς· πρέπει δὲ νὰ ὁμολογήσω ἐνταῦθα τὴν ἀδυναμίαν μου, ἔχω τὴν διάθεσιν νὰ γίνω ὠφέλιμος, ἔσως λοιπὸν τὸ κατορθώσω συνωδᾷ τῇ ἀρχῇ μου.—Επιμονὴ καὶ ὑπομονὴ τὰ πάντα κατορθώτά.—*en avant*, λέγει ὁ Γάλλος.—Ἐξρίθω ὁ κύβος, εἶπεν ὁ Καῖσαρ διαβάς τὸν Ρουβίκωνα—κι' ἐγὼ—ἐμπρὸς, λέγω, ἅμα τῇ ἀποφάσει ἐκτέλεσις ἀπαιτεῖται.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ διατάσω κατέρχομαι ἢ μᾶλλον ἀνέρχομαι εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν κόσμον, εὐελπισῶτι θέλω τύχει τῆς εὐμενείας τῶν φιλομούσων ἀναγνώστων μου, καθὼς καὶ τῆς συγκαταβάσεως τῶν καλαιοτήτων ἀναγνωστριῶν μου, περὶ ὧν, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, οὐκ ὀλίγα ἐν τῇ παρόντι ὑπὲρ αὐτῶν ῥηθήσονται, ὅχι τόσον διότι τοῦτο εἶναι πεποιθήσις μου, ἢ ἰδέαι μου, ἀλλὰ καθόσον ἔσχοντὴν τύχην ἐγὼ, ἢ μᾶλλον αἱ φιλομειδεῖς ἀναγνώστριά μου ἔσχον τὴν τύχην νὰ ἔχωσι θερμοὺς καὶ διαπύρους προτάτας τοῦ φύλου αὐτῶν δύο τῶν συνεργατῶν μου.

Ἐν τούτοις τί τὰ θέλτε, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἄνθρωπος, ἔχει τὰς ἀδυναμίας του· ὡς ἄνθρωπος δὲ καὶ ἐγὼ ἔχω τὰς ἰδικάς μου, ἀλλ' ἵνα μὴ αἰφνης ἀντὶ θησαυροῦ ἄνθρακας εἰς ἐμὲ εὐρήτε καὶ ἐκπλαγῆτε, φίλοι ἀναγνώσται, καὶ θελξινούσται ἀναγνώστριά μου, ἀνάγκη νὰ ἐξηγηθῶμεν ἀπὸ τοῦδε *articulum primum* (ἐθίζω ἐμαυτὸν ἐνίοτε εἰς τὰ Λατινικά, ἵνα μὴ λησμονήσω τοὺς νομικοὺς ὅρους τοῦλάχιστον, ὥστε ἀνεχθῆτε τὴν μικρὰν ταύτην ἰδιοτροπίαν μου). Πᾶς τῶν συνδρομητῶν, ὅστις δὲν ἐπιστρέφει τὸ πρῶτον φυλλάδιον, λογίζεται συνδρομητῆς δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος·

διὰ δὲ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἐπιστροφῆς αὐτοῦ λογίζεται ὑπόχρεως ἀπέναντί μου, καὶ θέλει ἐνχθῇ παρ' ἐμοῦ καὶ ὑποχρεωθῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, διότι, μὴ λησμονήσατε! εἰμαι δικηγόρος παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις ἄνευ πελάτου, ὥστε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, θέλω ἔχει τακτικὸν τελάτην ἐμὲ αὐτὸν, ὑπερασπισθησόμενον ἐννοεῖται, μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου τοῦλάχιστον, μεθ' οὗ καὶ πάντα ἄλλον· τοῦτο δὲ οὐχὶ χάριν τῆς σακκούλας μου! μὴ μὲ ἀδικήσητε τόσον! Ἐγὼ ὁμῶς τὴν μονομανίαν ὅ,τι λέγω νὰ ἐκτελῶ εἶπον δὲ σκοπὸν ἔχω νὰ μὴ περιορισθῶ εἰς ὅ,τι νῦν, ἀτελεῖς ἀληθῶς, σὰς προσφέρω, ἀλλὰ τῇ συνδρομῇ ὑμῶν αὐτῇ νὰ πλουτίσω τὸ περιοδικόν μου δι' ὕλης καινοφανοῦς, πρὸς ἀγορὰν τῆς ὁποίας ἀπαιτοῦνται χρήματα, καὶ κοσμήσω αὐτὸ δι' εἰκόνων, τῆς νεωτέρας Γαλλικῆς ἐφευρέσεως, (*clichés*) καὶ ἐπειδὴ ἡ μοῖρα μ' ἐφθόνησε διὰ τοῦτο, καὶ δὲν μὲ κατέστησε πλούσιον ἵνα ἀπ' ἀρχῆς τοῦτο πράξω, ἠναγκάσθην υἱοθετήσας τὴν ξένην ταύτην ἰδέαν νὰ ὑπηρετήσω τὰ φρονήματά μου· ταῦτα δ' εἰσὶ—τὸ πᾶν ὑπὲρ τῶν ἄλλων καὶ διὰ τῶν ἄλλων.—Ἄν λοιπὸν τιμήσητε τὸ περιοδικόν μου, γενόμενοι συνδρομηταί, ὑμεῖς οἱ ἴδιοι θέλτε ψυχαγωγείσθαι καὶ ὠφελεῖσθαι διότι οὐδὲν λεπτόν ὑπόσχομαι νὰ θέσω ἐντὸς τῆς σακκούλας μου, καίτοι κενῆς ἐντελῶς οὔσης *articulum secundum* Πάσης ὕλης διατριβὴ παρὰ συνδρομητοῦ τινος πεμπομένη ἡμῖν καὶ παρ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένη γενήσεται δεκτὴ, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀντιδράνῃ εἰς τὰ χρηστά ἥθη, νὰ μὴ ἔχη πολιτικὸν σκοπὸν, διότι ὁ Ἰλισσὸς οὐδέποτε ἀναμιχθήσεται εἰς πολιτικὰς διαμάχας, καὶ νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν· πεμπομένη δ' ἡμῖν διὰ τῆς ἐπιγραφῆς—πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ ὁ Ἰλισσὸς εἰς Ἀθήνας—καταχωρεῖται δωρεάν *articulum tertium*, μὴ ἐνδιαφέρον τόσον ὑμᾶς, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται! Παντὸς νεοφανοῦς βιβλίου τὴν ἐκδοσιν ἀγγελεῖ ὁ Ἰλισσὸς, ἀνσταλῇ ἡμῖν ἀντίτυπον· πρὸς τούτοις δυνάμεθα ν' ἀνταλλάσσωμεν τὸν Ἰλισσὸν ἀντὶ παντὸς περιοδικοῦ συγγράμματος, τεκτι-

κῶς ἡμῖν πεμπόμενου διὰ τοῦ τυπογρα-
φείου τῆς Κολάσεως.

Τοιαῦτα τινὰ φρονοῦμεν, τοιαῦτα θὰ
ἐκτελέσωμεν ἐγὼ τε καὶ οἱ δύο φίλοι μου
ἤδη δὲ συνεργάται μου, οἵτινες πρὸς τοῦτο
ὑπέγραψαν καὶ οὗτοι, ἵνα μετ' ἐμοῦ ὧσιν
ὑπεύθυνοι πρὸς ὑμᾶς, φίλοι ἀναγνώσται,
καθόσον εἴμεθα δίκαιοι καὶ ἀγαπῶμεν τὴν
ισότητά· καταστήσαντες ὑμᾶς ὑποχρέους
εἰς ἡμᾶς, δεόν καὶ ἡμεῖς νὰ ἤμεθα ὑπό-
χρεοι, ὥστε, ἐν περιπτώσει ἀθετήσεώς
τινος τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀγγελίᾳ ἐκτε-
θειμένων, νὰ δύνασθε νὰ μᾶς ἐνάξητε·
προσφέρω δ' ἐμαυτὸν ὑμῖν ὡς ὑπερασπι-
στὴν τῶν δικαιωμάτων σας κατ' ἐμαυτοῦ,
καὶ ἐστὲ βέβαιοι ὅτι θέλετε τύχει τῆς
δεούσης προστασίας, καθόσον καὶ ἐγὼ καὶ
ὁ ἕτερος τῶν συνεργατῶν μου εἴμεθα δι-
κηγόροι παρὰ τοῖς ἐνταῦθα δικαστηρίοις
μὴ ἔχοντες ἐργασίαν.

Πολὺ παράδοξος νὰ φανῇ εἶναι δυνατόν
ἡ ἐκδοσις περιοδικοῦ ἐν ἀρχῇ αὐτῇ τοῦ
θέρους, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ καύσωνος, ἀλλ' ἐ-
πειδὴ ἔχομεν τὴν βεβαιότητα, ἢ μᾶλλον
τὴν φιλαυτίαν, νὰ νομίζωμεν ὅτι ἐν τῇ
ἀναγνώσει οἱ πάντες, εὐρίσκοντες ψυχα-
γωγίαν, θὰ δροσίζωνται κατὰ τὴν ἐποχὴν
τῶν κυνικῶν κυμάτων, ἐπιχειροῦμεν τοῦ-
το· ἀλλὰ μὴ νομίσητε ὅτι μέχρι τούτου
μόνου ἀφικνεῖται ἡ φιλαυτία ἡμῶν· ἐν
καύσωνι θὰ δροσίζωμεν, ἀλλὰ καὶ ἐν χει-
μῶνι θὰ θερμαίνωμεν· ἐν γένει δὲ συμ-
φώνως μὲ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους τ' ἀπαι-
τούμενα πρὸς ψυχαγωγίαν φάρμακα θέ-
λομεν παράσχει τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ
Ἰλισσοῦ.

Τὸ πρωτότυπον τῆς παρούσης φυλάσ-
σεται ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς — Κολά-
σεως — (πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεννοή-
σεως σὰς λέγομεν ὅτι ἐστὶν ἐφημερίς τις,
ἐκ τῶν ἀληθῶς ἱερὸν τινὰ σκοπὸν προτι-
θεμένων, ἥτις, ὡς καὶ ἡμεῖς, ἰδιότροπος
οὕσα, φέρει τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην), φέρον
τὰς γνησίας καὶ ὁλογράφους αὐτὰς ὑπο-
γραφὰς ἡμῶν.

Θ.

ΜΟΥΣΙΚΗ.

ΒΙΟΣ ΜΕΝΔΕΛΣΩΝΟΣ.

Χάρις τῇ εὐγενεῖ προθυμίᾳ τῶν ἰδρυ-
τῶν τοῦ νέου Ὁδείου καὶ ἀνακαινιστῶν
τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου, τὸ Ἀθη-
ναϊκὸν κοινὸν ἤκουσε πρῶτον ἤδη ἀπὸ σκη-
νῆς τὴν μουσικὴν ἐνὸς τῶν διασημοτέρων
μελοποιῶν τῆς Γερμανίας· ἐκ τῆς μουσι-
κῆς ἐκείνης ἰσως ἀλίγιστοι εὐχαριστήθη-
σαν, ἀλλὰ μὴ λησμονήσωμεν ὅτι περὶ
αὐτῆς ἐγένετο ζωηροτάτη συζήτησις ἐν
Γερμανίᾳ καὶ ὁ Μενδελσὼν ἤκουε ταυ-
τοχρόνως τοὺς μεγίστους ἐπαίνους καὶ
τὰς πικροτάτας ἐπικρίσεις.

Τὸ ὄνομα λοιπὸν τοῦ Μενδελσῶνος ἠκού-
σθη ἐν Ἀθήναις καὶ ἐφέρετο διὰ στόμα-
τος ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἰσως
ὀλίγοι γνωρίζουσι τὸν βίον καὶ τὴν ἀξίαν
αὐτοῦ ὡς μουσουργοῦ, ἀναδεχόμεθα τὸ
γ' ἐφ' ἡμῖν, ν' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν πε-
ριέργειαν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἰλισσοῦ».

Ὁ Félix Mendeesohn ἔλκων τὸ γένος
ἐξ Ἑβραίων ἀσπασθέντων τὸν Λουθηρανι-
σμόν· ἐγεννήθη ἐν Ἀμβούργῳ τὴν 3 Φεβρουα-
ρίου 1809· ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ διεκρίνετο
ἀείποτε διὰ τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῆς κλίσιν
περὶ τὰς ὠραίας τέχνας καὶ τὰ γράμματα·
εἰς αὐτὴν ἀνῆκεν ὁ Μωϋσῆς Μένδελσων,
γνωστὸς φιλόσοφος τῆς ΙΗ'. ἑκατονταε-
τηρίδος. Ὀκταετὴς ἤδη ὁ νεαρὸς Μένδελ-
σων ἐπεδείκνυε θαυμαστὴν ἐπιδεξιότητα
ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου παίζων τὰ περι-
πλοκώτερα μουσικὰ τεμάχια τῶν Haendel
καὶ Bach, καὶ γνώσεις περὶ τὴν ἀλ-
ληλουχίαν τῶν ἁρμονιῶν ἐκπληκτικὰς διὰ
τὸ μικρὸν τῆς ἡλικίας του. Διηγοῦνται
ὅτι, ἀντιγράφων κατὰ παραγγελίαν τοῦ
διδασκάλου αὐτοῦ ἱερὸν τι δράμα (oratio-
rio) τοῦ Bach, ἀνεκάλυψεν ἀμάρτημα περὶ
τινα ἁρμονίαν, ἕπερ καὶ διώρθωσεν ὀρθό-
τατα πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τοῦ διδασ-
κάλου του. Διηγοῦνται πρὸς τούτοις ὅτι
ἐν πλήρει ὀρχήστρᾳ ἠδύνατο, ἐννοῶν καὶ
τὴν ἐλαχίστην παρατονίαν, νὰ καταδείξῃ
καὶ τὸν αὐτουργὸν αὐτῆς. Ἐν Γερμανίᾳ
τὰ τοιαῦτα προτερήματα δὲν εἶναι σπάνια.